

Невиправдано велике фінансування окремих етапів реалізації стратегії призведе до невиправданої розтрати ресурсів і знизить фінансову ефективність портового підприємства. Тому суттєве значення має оптимальний розподіл необхідних ресурсів. Іноді виникає необхідність в короткі терміни здійснити суттєвий перерозподіл ресурсів з однієї сфери діяльності портового підприємства в іншу для підтримки нових стратегічних ініціатив і пріоритетів.

Відповідно бюджетування на мікрорівні є важливим елементом системи управління портовим підприємством, за допомогою якого забезпечується необхідний рівень ефективності портового виробництва шляхом координації зусиль усіх підрозділів для отримання кінцевого результату. Бюджетування дозволяє сформувати конкурентні переваги за рахунок створення ефективної системи управління ресурсами.

Сформувати конкурентні переваги підприємств портової діяльності неможливо без чітко скоординованої й ієрархізованої системи бюджетування. Обумовлюється це вимогами концепції ефективного управління ризиками, що в умовах фінансово-економічної кризи набула особливої актуальності для сфери функціонування портового комплексу.

Таким чином, нестабільність та неефективність бюджетної складової макро- та мікрорівнів реалізації стратегії портових підприємств зумовлює негативні наслідки сучасного функціонування та перспективного розвитку національної економіки в цілому та портового комплексу, зокрема, що суттєво впливає на фінансові результати життєдіяльності підприємств портової діяльності та інших економічних суб'єктів України.

АЛЕКСЕЄВА І. М.

Національний університет «Одеська юридична академія»,
аспірантка кафедри господарського права і процесу

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ПІДТРИМКИ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ПРИКОРДОННИХ ЗОНАХ

Органи державної влади повинні всіляко підтримувати законне, інноваційне підприємництво, оскільки його становлення і розвиток — важлива умова сталого економічного зростання. Основними напрямками державної підтримки підприємництва в прикордонних регіонах є створення та розвиток інфраструктурного забезпечення малого підприємництва; надання на пільгових умовах фінансових, матеріальних, інформаційних ресурсів і технологій; дозвіл проходити процедури

реєстрації, ліцензування, сертифікації, здачі бухгалтерської та статистичної звітності в спрощеному порядку; організація підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників підприємств; підтримка зовнішньоекономічної діяльності підприємств.

Серед найбільш важливих напрямків слід виділити створення і розвиток інфраструктурного забезпечення підприємництва.

Певною мірою це пов'язано з потребою в розвитку транспортних та інших видів комунікацій, інженерної інфраструктури, що забезпечує загальні умови для здійснення підприємницької діяльності. Без такого розвитку буде зберігатися проблема щодо низької інвестиційної привабливості підприємницьких структур для приватних інвесторів (Аборнева О. Государственное регулирование и поддержка малого предпринимательства (региональный аспект) // Проблемы теории и практики управления. 2004. № 2., с.114). З точки зору забезпечення розвитку підприємництва, до найбільш суттєвих проблем, також відноситься недостатній рівень інвестиційної та інноваційної активності. Можливі напрямки розвитку інфраструктури підтримки підприємницької діяльності включають: допомога в реєстрації організацій, що займаються підприємницькою діяльністю, та розробці їх установчих документів; надання суб'єктам господарювання на пільгових умовах земельних ділянок, будівель, приміщень і обладнання; формування мережі кадрових агентств, що займаються підбором, підготовкою, перепідготовкою, підвищенням кваліфікації кадрів; збільшення обсягів надання аудиторських, юридичних, консалтингових, рекламних, страхових послуг; вдосконалення системи інформаційного обслуговування господарської діяльності; допомога у складанні бізнес-планів, оцінці інвестиційних проектів, проведенні маркетингових досліджень на відповідних ринках; фінансове забезпечення господарської діяльності, у тому числі надання пільгових кредитів, інвестиційних коштів, відстрочок платежів і т. д.

У завданні інфраструктури підприємництва має входити: створення умов для сталого функціонування і розвитку системи малих підприємств, що діють в рамках різних форм власності; максимальне врахування потреб підприємницьких структур, виходячи з їх галузевої та функціональної спеціалізації; дієва координація та моніторинг діяльності суб'єктів підприємницької діяльності.

Що стосується прикордонних регіонів, основною особливістю підтримки підприємництва в них є виняткова значущість створення умов для ефективного розвитку зовнішньоекономічної діяльності малих підприємств (Koshcheev S. V. Formation of innovative clusters in tourism // European researcher. 2011. № 6, p. 68).

Вкрай важливим видається забезпечення в прикордонних регіонах стабільного і привабливого для інвесторів підприємницького середовища, в якому будуть втілюватися в життя довгострокові проекти,

засновані на залученні фінансових коштів з різних джерел. Наприклад, в основу розвитку малого підприємництва в такому прикордонному регіоні, як Одеська область, має бути покладено взаємовигідне співробітництво, що враховує і формує ефективний баланс інтересів ряду груп, що включають: по-перше, що діють в Україні (на державному та регіональному рівнях) і міжнародних (в Євросоюзі, прикордонних державах, інших країнах); по-друге, економічних суб'єктів господарювання, різних соціальних груп населення, органів влади, неурядових організацій; по-третє, представників традиційних напрямків підприємницької діяльності і нових галузей економіки. У рамках перспективи розвитку підприємництва в аналізованому регіоні особливий інтерес представляють проекти, вигідні, як українській стороні (в тому числі і Одеській області), так і зарубіжним партнерам. Наприклад, пов'язані з використанням портів, виробництвом окремих видів сільськогосподарської продукції, розвитком курортної сфери на морському узбережжі і т.д. Для іноземних інвесторів Одеська область цікава не тільки як територія для розміщення експортоорієнтованих виробництв, але і як місце отримання вигоди при вирішенні завдань логістики. Збалансований облік всіх трьох компонентів (інтереси загальнодержавні, регіональні та міжнародні) дозволяє створити основу для сталого розвитку малого підприємництва на прикордонних територіях та регіоні в цілому (Koshcheev S. V. Organization-economic mechanism of forming innovative systems (health-resort sector case-study) // European researcher. 2011. № 3, p. 275).

Враховуючи вищевикладене, напрями державної підтримки підприємництва в прикордонних зонах повинні реалізовуватися в рамках моделі на основі принципів: використання різноманітних інструментів регулювання, відповідних зв'язкам прикордонних територій; розвиток прикордонної території в залежності від різноманіття її ресурсів; забезпечення розвитку прикордонних зон на державному рівні; лояльність митної, податкової та соціальної політики держави та місцевого самоврядування; забезпечення розвитку прикордонного співробітництва; сприяння процесу розширення і поглиблення зовнішньоекономічних зв'язків, що протікає в результаті тенденцій глобалізації.